

VREDE ZOEKEN IN EEN TIJD VAN OORLOG

In de maanden juli en augustus gaan velen van ons op vakantie. In eigen tuin, land of elders in de wereld. Even een tijd van ontspanning en rust. In de maand augustus staan wij stil bij het einde van de Tweede Wereldoorlog. Nazi-Duitsland capituleerde al in mei. Japan hield de strijd vol tot 15 augustus 1945. Het land gaf zich aan de geallieerden gewonnen na de verschrikkelijke atombombardementen op Hiroshima en Nagasaki. Vele duizenden burgers stierven.

Wederopbouw

Na de oorlog volgden in Nederland de jaren van de wederopbouw. Er werd hard gewerkt en het land kwam er weer bovenop. Wij werden welvarend en steeds meer mensen gingen het voor de wind. Nog steeds is dat voor de meerderheid van de bevolking het geval maar wij beseffen onze kwetsbaarheid. Er zijn zorgen over ons klimaat en over de kwaliteit van de natuur. Steeds meer burgers hebben ook in ons rijke land geldzorgen. Opnieuw woedt een vreselijke oorlog in Europa. De meeste politici spreken stevige taal. Eerlijk gezegd ben ik verbaasd over het gemak waarmee niet zelden door deskundigen, gezien de vreselijke beelden uit oorlogsgebieden, over een dreigende oorlog wordt gesproken. Hoe kan vanuit christelijk perspectief de huidige situatie worden beoordeeld?

Indammen van oorlog

Als een van de weinige morele leiders in onze wereld doet paus Franciscus voortdurend oproepen tot dialoog en het zoeken van vrede. Hij staat daarmee in de lijn van de jonge Kerk. De christenen in de eerste eeuwen vormden een kleine minderheid in het Romeinse Rijk en waren overwegend pacifisten. Zij kenden het woord van de Heer: *wie het zwaard opneemt, zal door het zwaard vergaan*. Na de bekering van keizer Constantijn ontstaat er een nieuwe situatie. Er komen christelijke overheden en tot schrik van menig gelovige gaan christelijke vorsten oorlog voeren. Voor theologen is er zo werk aan de winkel. Zij moeten nadenken over het vraagstuk van oorlog en vrede en met name over de vraag wanneer een oorlog legitiem genoemd kan worden. Grote theologen als Ambrosius en Augustinus hebben hun hoofd gebroken over deze vraag. Zij ontwikkelden de leer van de rechtvaardige oorlog. Niet om oorlog te legitimeren maar juist om oorlogen in te dammen. Alleen een verdedigingsoorlog is legitiem en er moet een strikt onderscheid zijn tussen soldaten en burgers. De waterbronnen, de akkers en de wijngaarden van de tegenstander mogen niet worden vervuild of vernietigd. Als wij deze Bijbelse criteria op ons laten inwerken, wordt duidelijk dat christenen alles moeten doen om de vrede te beschermen of te herstellen.

Maria en de vrede

Precies vijf jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog, op 15 augustus 1950, kondigde in Rome paus Pius XII het dogma van Maria Tenhemelopneming af. Al in de vroege Kerk leeft onder christenen breed het geloof dat Maria, als eerste van de gelovigen, haar Zoon heeft mogen volgen in de opstanding. In de Rooms-Katholieke traditie heeft Maria de titel *Koningin van de vrede*. Wij mogen, volgens de katholieke spiritualiteit, ons toevertrouwen aan haar gebed. Maria brengt ons bij Christus als onze Vrede. De huidige toestand van de wereld zet

het handhaven van de wereldvrede hoog op de agenda. De christelijke kerken en de andere wereldgodsdiensten behoren tot de zogenaamde *soft powers* in onze wereld. Verreweg de meeste wereldburgers zijn nog steeds op hun geloof aanspreekbaar. Tegen die achtergrond is het belangrijk om alle spirituele krachten in de wereld te bundelen en te zoeken naar vrede. In deze zomertijd mogen wij dankbaar zijn voor onze vrije dagen maar tegelijk zijn wij geroepen om te bidden en te werken aan vrede. *Zalig die vrede brengen, zegt Jezus, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.*

Mgr. Dr. Gerard de Korte

**Psalmen:
verzoening en hoop**